

ВОРСІВКА – село, центр сільської ради. Ворсівка має дуже давню і насичену багатьма подіями історію. Почнемо з сивої давнини. Археологічні розкопки та знахідки копачів засвідчують, що життя у Ворсівці вирувало з давніх часів. Тут були знайдені монети часів Візантійської імперії, Великого Князівства Литовського, Речі Посполитої. Найбільш ймовірно, що на піщаних дюнах біля озера Круглик знаходилися стоянки доби неоліту. Нині в музейній кімнаті місцевої школи зберігаються кам'яні знаряддя праці, виявлені учнями на території села. Археологами біля села виявлені матеріали доби бронзи, давньоруські кургани.

Цікаве походження назви села. За однією з них наймення Ворсівки походило від заняття його давніх жителів, які займалися обробкою вовни і рослинного волокна, передусім льону. Тогочасна технологія обробки сукна передбачала ворсування. Ворс на сукні одержували вичісуванням водою, для цього його клали в сітчасті корзини з лози, які оберталися потоком води. Однак таких документальних підтверджень, легенд чи спогадів старожилів про те, що Ворсівка була одним із центрів обробки вовни, нами поки що не виявлено.

За іншою версією походження назви села має більш давні корені. У книзі відомого дослідника історії України Литовської доби Б. Клепатського, із посиланням на середньовічні документальні джерела згадується і інша назва села – «Ворсичі». Багато вчених відносять виникнення назв населених пунктів із закінченням на –ичи та –ичі до періоду первіснообщинного ладу. Причому творення цих назв вказує, що їх утворення припадає на другий етап еволюції суспільства: патріархальну сім'ю родової общини пізнішого часу, коли вся сім'я була вже зосереджена навколо родоначальника чоловічої статі.

Нагадаємо, що в нашому районі таких населених пунктів три: Чоповичі, Любівичі та Пинязевичі (нині Українка). Ці назви здебільшого пов'язані з найменням роду, який проживав на цих землях або знатною людиною, як от Чоповичі – від назви древнього роду Чопів, Ольжичі – від імені київської княгині Ольги тощо. Тому не виключено, що назва села походить від родового наймення Ворс. У старослов'янській мові це слово вживали щодо людини як такої, що є доброю, але вайлуватою («ворса на ней не надрана»).

Ще однією з версій походження назви села є віднесення його до одного з древніх древлянських градів. За версією коростенського дослідника М. Брицуна, яку підтримував

ворсівський краєзнавець М. Прокопенко, річка Візня (Возня) слугувала в добу древлян річковим шляхом, на якому снувалася низка древніх поселень, серед яких був і Ворсов, серцевина селища, що знаходився на сходженні шляхів водою та сушею. Найменування Ворсов втратило своє первісне звучання. Старою мовою воно звучало як Ёршов, Осада, Кріпость, Застава на водному шляху Візною від берегів р. Тростяниці в оршанські (ёршанські) селища. Найменування звучало на берегах Візні як шлях «В Ёршов».

Про давнє походження Ворсівки розповідають нам і топоніми села.

Навколо села знаходиться багато урочищ, кожне з яких несе згадку про його давній літопис. Одним із найзагадковіших і найдавніших є урочище Карачун, на течії річки Карачунки, що витікала з так званого Болота. Існує кілька версій щодо походження цієї назви. У народній традиції слово карачун (корочун, крачун) закріплене, головним чином, за різдвяним циклом обрядів і вірувань. Наймення Карачун-Корочун відоме в давньоруській мові як наймення підземного бога Карачуна. Давні слов'яни вважали цього бога повелителем грудневих (студневих) морозів. Ведмеді-шатуни і вовки-заметілі були його слугами. Етимологія слова не до кінця зрозуміла. Можливо вона походить від латинської назви quartum jejunium (перехідний день, день сонцестояння).

Потім Карачун став богом падежу худоби. Цей бог настільки грізний, що донині зберігся вираз – дати карачуна, тобто вмерти, вбити чи по-злодійськи замучити когось. 23 грудня – один з найхолодніших днів зими. Час, коли ночі припиняють збільшуватися, вважався днем Карачуна. Час Карачуна – найтемніший і найхолодніший за весь рік. І тільки після 23 грудня нас чекають радісні свята сонячних богів: сонце повертає до літа.

За знаками древлянського гороскопа у людини, що народилася 23 грудня в день Карачуна здоров'я не досить добре, як вона не старається.

Як зазначав відомий український етнограф С. Килимник, – свято «Корочуна» у дохристиянські часи було найбільшим, найсвятішим, найбагатшим стравами, найрізноманітнішими обрядами, магічними діями та магічними (чарівними) словами...Після об'єднання родів у племена й свято «Корочуна» набрало ширшого характеру та змісту – вся суспільність через своїх членів бере участь у святі. Усі молитви-коляди, усі магічні дії, усі бажання – скеровані до всіх членів племені чи поселення...Назву Корочун трактують по-різному: як свято дня, що ступнево збільшується (ніч скорочується), як назву сонячних променів, що входять з цього часу під земну кору і т.д. Це свято є нашим документом

глибокої доісторичної дійсності не лише вірувань, світогляду, але й наших культурних, політичних та економічних зв'язків і взаємин із всесвітом».

Видатний український історик М. Грушевський, зазначав, що назва «Корочун», дуже давня. Вона засвідчена новгородським літописом XII ст.

Отже ймовірно, що назва Карачун пов'язана із відзначенням давніми жителями Ворсівки у цьому урочищі свята, присвяченого богові Карачуну.

<https://history-malyn.in.ua/davnya-istoriya-vorsivky/>